

SPLIT

8°/14°

Malo oblačno, danju sunčano.

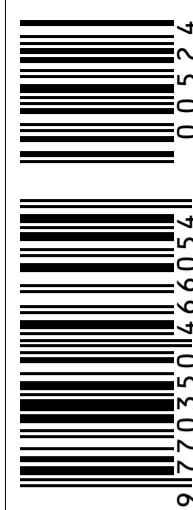
GRINTANJE

IVICE IVANIŠEVIĆA

➔ Grmoja: Uhićivat ćemo, nećemo hapsiti. ➔ Oni će lišavati slobode sukladno Zakonu o jeziku.

DAMIJAN TADIĆ/CROPIX

petak, 2.2.2024.

ISSN 1333-9192 www.slobodnadalmacija.hr

SLOBODNA DALMACIJA

SVEČANOST POVODOM UPISA POLJIČICE U REGISTAR KULTURNIH DOBARA

Poljica zaslužuju priznanje kao povijesna regija

➔ Upis poljičice, narodnog pisma, u registar kulturnih dobara uspjeh je dostojan i mnogoljudnije etničke zajednice od Poljica, poručeno je sa svečanosti

Prepoznati Poljica kao (suvremenu) povijesnu regiju po uzoru na europsku praksu, te da kao takva bude priznata od tijela državnih i županijskih vlasti, svojevrsna je poruka odasлана sinoć sa svečanosti u Ilirskom sjemeništu u Omišu povodom proglašenja poljičice nacionalnim kulturnim dobrom RH.

MLADEN NEJAŠMIĆ NIKOLA VILIĆ / CROPIX

Njenim upisom u registar kulturnih dobara uspjeh je dostojan i mnogoljudnije etničke zajednice od Poljica. Stoga su predstavnici organizatora Saveza za Poljica i srodnih udruga te prosvjetnih i javnih ustanova s područja povijesnih Poljica i njihovih susjeda glasno razmišljali o poljičici kao narodnom pismu koje su njihovi preci još nazivali poljičkom bosančicom, azbukicom i arvaticom, a struka još zapadnom ili hrvatskom ćirilicom.

U tom dugom vremenskom razdoblju od 11. do 20. stoljeća, kada se koristila, bila je službeno pismo nekoć slavne Poljičke knežije o čemu je govorio i akademik Mateo Žagar, profesor sa filozofskog fakulteta u Zagrebu na katedri za staroslavenski jezik i hrvatsko glagoljštvo.

Nacionalno dobro

- Dobro znam koliko vam je važno što je poljičica postala nacionalno dobro. Pogotovo za razvoj poljičke i dalmatinske, pa i hrvatske kulture. Zahvaljujući vama ona je i danas živa do te mjere da je zaslužila ovu nacionalnu titulu. Mogu se sjetiti vremena kada smo krenuli u ovaj proces zajedno sa svima vama i sa svojim suradnicima u Matici Hrvatskoj u Zagrebu organizirajući predavanje što bi trebalo u ovom smislu nacionalne filologije izdici ili omogućiti bogat razvoj. Poljičica je bio naš izbor,

ali je trebalo pomiriti barem desetak naziva koji su se kroz povijest rabili. Naravno kako se mijenjala kultura, politički odnosi, tako su se stajališta i različita težišta - kazao je akademik Žagar. Svakako napominjući kako zapadna ćirilica nije u uporabi bila samo u Poljicima. Ona se u različitoj mjeri koristila od Istre do Dubrovnika. Takva vrsta ćirilice izmicala je promjenama i opstala je kao konzervativno pismo dobro čuvane grčke baze, odnosno čuvao se kontinuitet grčke pismenosti. Jer ćirilica, čulo se na predavanju, za Slavene nije ništa drugo nego reformirano grčko pismo. I kao takvo ostavilo je traga i u glagoljici, a stime i u zapadnoj ćirilici. - Međutim, ove brzopisne novovjekovne kakva je poljičica još se koristilo u zadarskoj regiji pa sve do Makarske. Drugim riječima, poljičica je regionalna brzopisna varijanta zapadne ćirilice. Stoga i te regije imaju svoj vid sličnog pisma s tek blagim pravopisnim razlikama. Ali ono što poljičicu izdvaja od svih drugih, to je ta snažna priljubljenost puka uz pismo - istaknuo je između ostalog Mateo Žagar.

Takav vid pisma koje se koristilo u Poljicima, zaslužuje i mnogo više. Barem tako tvrdi profesor Zoran Mihanović koji na poljičicu gleda kao na kulturno dobro u funkciji brendiranja Poljica. Tome u prilog ide već spomenuta težnja organizatora ovog skupa, da Poljica dobiju naslov povijesne regije što bi umnogome pridonijelo razvoju turizma na tim prostorima. Stoga staro pismo tog kraja sasvim svojim različitostima i posebnostima upravo je ono što se traži.

Dodatna vrijednost

- Kulturna dobra stvaraju dodatnu gospodarsko-ekonomsku vrijednost. U turističkom smislu Dalmaciji i Hrvatskoj upravo nedostaje ta puzzle, a to su Poljica. Zato treba razgovarati s predstavnicima županije, TZ-e da se zajedno okupe i sjedne za stol sa predstavnicima lokalne samouprave i da Poljica proglašaju povijesnom regijom kako bi svi zauzeli neke strateške smjernice koje bi svima bile od koristi - smatra Mihanović. U svakom slučaju, bila Poljica povijesna regija ili ne, poljičica je od studenog prošle godine nacionalno dobro. Stoga su se za mikrofonom u punoj dvorani starog Ilirskog sjemeništa izmjenjivali brojni čestitatori. Od onih domaćih, velikog kneza Petra Rodića, zatim predsjednika Saveza za Poljica Ante Mekinića možda i glavnog pokretača cijele priče o poljičici i njenom titulavanju, do predstavnika ministarstva kulture i medija Radoslava Bužančića, župana Blaženka Bobana, omisskog gradonačelnika Ive Tomasovića, Zrinke Mužinić, ravnateljice OŠ Srijnje i dekana poljičkog dekanata don Mate Čulića. Najveći pljesak nazočnog auditorija zaslužili su Pučki pjevači iz Tugara, klapa Pasika iz Kostanja, KUU Mosor iz Gata, kao i nezabilazna 84-godišnja Marija Prelas i njena pjesma "poljičice naše staro pismo, odbacili mi te nikad nismo". ●

Poljičice naše staro pismo, odbacili mi te nikad nismo, pjesma Marija Prelas

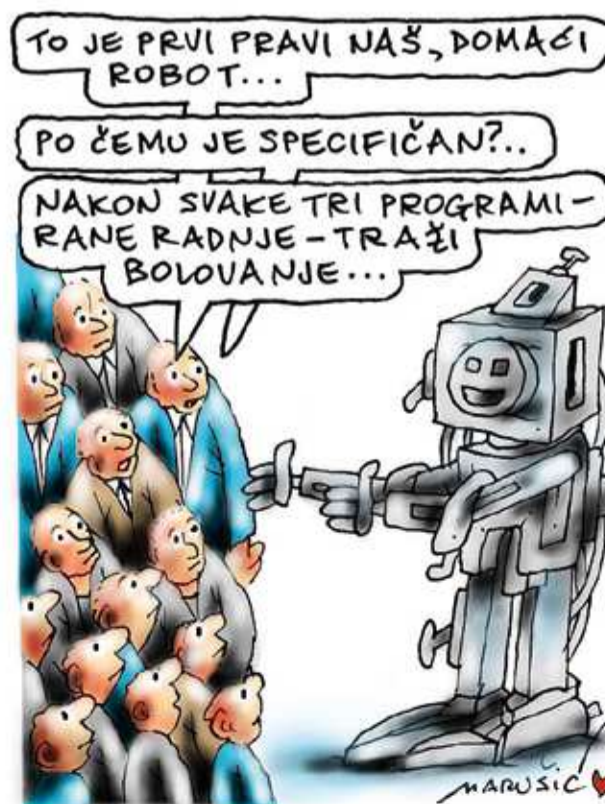
Poljičica se još naziva i poljičkom bosančicom, azbukicom i arvaticom

Posebna regija, poput Poljica, zaslužuje i poseban status

PIJUNI & PJEŠACI

Joško Marušić

ČESTITAMO

Loto 7 / 9. kolo / Joker 123264

Table with 10 columns and 1 row of numbers: 8 10 11 18 21 25 31 16

Loto 6 od 45 / 9. kolo / Joker 305227

Table with 10 columns and 1 row of numbers: 8 21 27 30 32 36 13

Eurojackpot / 9. kolo / Joker 955946

Table with 10 columns and 1 row of numbers: 10 12 15 46 48 9 11

TV Bingo / 5. kolo

Table with 10 columns and 5 rows of numbers: 1 39 51 56 78 9 24 11 20 47 64 14 86 17 49 29 6 81 30 72 4 32 45 44 15 5 75 65 89 2 61 54 52 90 53 34 76 41 7 59 70 37 66

SLOBODNA DALMACIJA

PRETPLATA

021/279 279